Súd:	Mestský súd Košice
Spisová značka:	3Tk/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7123013070
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Peter Mén
ECLI:	ECLI:SK:MSKE:2024:7123013070.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Ména a prísediacich A. B. a C. D. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21. februára 2024

r o z h o d o l :

obžalovaný

E. D. - nar. XX.XX.XXXX vo Veľkých Kapušanoch, trvale bytom F. G. XXX/XX, E. H., okres Michalovce, t.č. v ÚVV Košice

j e v i n n ý, ž e

dňa 06.05.2023 v čase okolo 15.15 hod. v rodinnom dome č. 51 v obci Ptrukša v úmysle usmrtiť napadol svoju družku H. H. nožom s čepeľou šírky cca do 2,5 cm a dĺžky minimálne 10 cm a to tak, že ju väčšou silou a prudkosťou bodol minimálne päťkrát do hrudníka a raz do brucha, čím jej spôsobil bodnorezné poranenia, pri ktorých došlo k zasiahnutiu pľúc, poraneniu ľavej komory srdca, bránice, zadnej časti pravého laloka pečene a brušnej srdcovnice, pričom v dôsledku šoku po úraze a krvácaní pri týchto poraneniach došlo na mieste k úmrtiu poškodenej, následne v úmysle zakryť stopy tohto činu na telo poškodenej a v jeho okolí v letnej kuchyni zadnej časti domu vylial automobilový benzín, ktorý zapálil, čím založil požiar, ktorý sa rozšíril do ďalších častí domu, týmto na dome č. 51 v obci Ptrukša a jeho zariadení (dva rozťahovacie gauče, kuchynská linka, kuchynský stôl, kuchynská stolička, benzínová píla, TV prijímač, toaletná stolička, dvojdverová skriňa) ich vlastníčke I. H. spôsobil škodu spolu minimálne vo výške 14.455,38 eur, pričom v dôsledku sálavého tepla horenia a odlietavajúcej strešnej krytiny bola súčasne na susednom dome č. XX v obci Ptrukša jeho vlastníkovi J. K. spôsobená škoda najmenej vo výške 842,40 eur, spolu tak obvinený spôsobil na majetku poškodených škodu vo výške najmenej 15.297,78 eur.

t e d a

- iného úmyselne usmrtil a čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe,
- poškodil cudziu vec a spôsobil tak na cudzom majetku väčšiu škodu a čin spáchal z osobitného motívu v úmysle zakryť iný trestný čin,

t ý m s p á c h a l

obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona,
prečin poškodzovania cudzej veci podľa §245 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c/ Trestného zákona

Za to sa odsudzuje

Podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zákona, § 37 písm.h/ Tr. zákona , § 38 ods.2 ods. 3, § 41 ods.1 ods.2 Tr. zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 3 písm.b/ Trestného zákona sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona u k l a d á obžalovanému ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 83 ods.1 písm. d/ Tr. zákona ukladá zhabanie veci ,a to kuchynského noža so zelenou plastovou rúčkou o celkovej dĺžke 234 mm. s čepeľou dlhou 114 až 130mm a šírkou pri rukoväti 20,7 mm.

Podľa § 83 ods. 2 Tr. zákona vlastníkom zhebanej veci sa stáva štát .

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovaný je povinný zaplatiť poškodenej spoločnosti Alianz-Slovenská poisťovňa , Pribinova 19, Bratislava IČO: 00 151 700 škodu v sume 1.211,99 eur (jedentisícdvestojedenásť eur a 99 centov).

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovaný je povinný zaplatiť poškodenému E. H. , nar. XX.XX.XXXX , trvale bytom K. L.XX , C. A. škodu v sume 17500 eur (sedemnásťtisícpäťsto eur) titulom nemajetkovej ujmy a škodu v sume škodu v sume 1359 eur titulom pohrebných nákladov titulom pohrebných nákladov

Podľa § 287 ods.1 trestného poriadku je obžalovaný povinný zaplatiť poškodenej Yeve KISHSHOVEJ , nar. XX.XX.XXXX , trvale bytom K. M. XX/XX E. H. škodu v sume 17 500 eur(sedemnásťtisícpäťsto eur) titulom nemajetkovej ujmy a

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku sa poškodeného Kooperatíva poisťovňa, a.s. Štefaničova č.4 , Bratislava IČO 00 585 441 s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach podal dňa 30.11. 2023 na obžalovaného E. D. obžalobu sp. zn. 1Kv 55/23/8800 zo dňa 28.11.2023 pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 ods.2 písm.c/ Tr. zákona v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm.a/ písm.b/ Trestného zákona.

Obžalovaný E. D. na hlavnom pojednávaní po prednese obžaloby prokurátorom a po poučení o možnosti vyhlásenia podľa § 257 ods.1ods.5 Tr. por. a po poučení o dôsledku súdom prijatého vyhlásenia o vine vyhlásil, že je vinný zo skutku , ktorý je mu obžalobou kladený za vinu a na položené otázky predsedu senátu v zmysle § 333 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. por. odpovedal kladne „áno“.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach, splnomocnenec poškodených , obhajca obžalovaného, poškodení E. H., I. H. navrhli prijať uznanie viny obžalovaným E. D..
Súd podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného a zároveň rozhodol, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrady škody.
Na hlavnom pojednávaní súd vypočul poškodených E. H. a I. H. syna a dcéru nebohej H. H..
Poškodený E. H. uviedol, že s matkou mali veľmi dobrý vzťah aj keď býval vo Veľkých Kapušanoch matke pomáhal a vozil ju autom k lekárovi. Aj 3x týždenne chodieval k nej alebo ona k nemu. Každú nedeľu sa pravidelne stretávali pri spoločnom obede. Vzájomne si pomáhali aj finančne. On uhradil náklady na pohreb spolu asi 1300 eur. Požiarom poškodený dom bol poistený, ale plnenie z poisťovne im zatiaľ neprišlo.

Poškodená I. H. vypovedala, že posledné dva roky žila spolu so svojou matkou H. H.. Mali dobrý vzťah aj napriek menším konfliktom aké bývajú medzi matkami a dcérami. Smrť matky veľmi zle znášali, priniesla im do života zlé sny a stres.
Splnomocnenec poškodenej spoločnosti Kooperatíva poisťovňa a.s. N. A. H. na hlavnom pojednávaní uplatnil nárok na náhradu škody z dôvodu, že pozostalí po nebohej H. H. si uplatnili nárok na plnenie poistnej udalosti vzniknutej poškodením domu , a to bez špecifikácie výšky škody. Uviedol, že vec je v štádiu znaleckého zisťovania výšky škody , a to znalcom poisťovne. Z uvedeného dôvodu nevie doposiaľ vyčísliť výšku škody vzniknutej poisťovni poistnou udalosťou.

Na hlavnom pojednávaní vypočutý JUDr. MUDr. Ján Uhrin, MPH znalec z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie zotrval na záveroch písomne vypracovaného znaleckého posudku č. 101/2023 a uviedol , že obžalovaný netrpí duševnou chorobou ani duševnou chorobou v zmysle psychózy a nebola u neho zistená ani porucha intelektu. V minulosti mal obdobie nadužívania alkoholu, v čase spáchania skutku aj v období predchádzajúcom skutku už však alkohol dlhodobejšie neužíval. Pred skutkom sa liečil u svojej všeobecnej lekárky, ktorá mu predpisovala psychofarmaká, a to antixiolitiká a hypnotiká, t.j. lieky na zmiernenie úzkosti a na navodenie spánku. Psychiatricky bol vyšetrený iba raz dňa 20.4.2023, a to v súvislosti s psychickými ťažkosťami pri ukončení vzťahu s nebohou poškodenou, pričom nebola u neho zistená žiadna duševná choroba alebo porucha v zmysle hypnózy. Toto psychiatrické vyšetrenie ani liečba antidepresívom , ktorú užíval od svojej obvodnej lekárky, nemá forenzný význam vo vzťahu k predmetnému skutku. Bol zvyknutý na efekt liekov a vplyv na jeho skutok nemali. V čase skutku bol schopný rozpoznať protiprávnosť svojho konania a bol schopný svojej konanie ovládať. Nie je mu potrebné nariadiť žiadnu formu ochranného liečenia. Z hľadiska psychiatrického nie je pobyt obžalovaného na slobode pre spoločnosť nebezpečný. Z psychiatrického hľadiska motivácia jeho konania nebola chorobná, tzv. patická alebo psychotický motivovaná.
Ďalej znalec uviedol, že dominantnými rysmi obžalovaného sú emočná instabilita a impulzivita, ktoré sa vo všeobecnosti prejavujú rýchlym striedaním nálady na základe vonkajších vplyvov, ale aj bez pôsobenia vonkajších vplyvov. Impulzivita sa prejavuje ako rýchle, prchké a unáhlené jednanie na vonkajší podnet. Zo záznamu ambulantnej psychiatričky A. O., ktorá obžalovaného vyšetrila je zrejmé, že zachytila istú mieru pomstychtivosti. Či obžalovaný skutok spáchal z uváženej pohnútky, alebo sa jednalo o nejaké veľmi impulzívne tzv. skratové rozhodnutie sa s určitosťou povedať nedá.

Znalec z odboru psychológia A. E. H. na hlavnom pojednávaní zotrval na záveroch písomne vypracovaného znaleckého posudku č. 34/2023 a uviedol, že osobnosť obžalovaného je disharmonicky štruktúrovaná, introvertná, nestabilná, egocentrická a podozrievavá. Jeho morálne uvažovanie je zrelé, racionálna regulácia správania je podpriemernej kvality. Schopnosť empatie je znížená, v sociálnom správaní sa objavujú asociálne prvky. Jeho schopnosť zvládať záťaž má podstatne zhoršenú kvalitu. Neriešené konflikty podnecujú k hromadeniu napätia, čo môže viesť k explozívnym reakciám. Agresivita je výraznou črtou jeho sociálneho správania a stupňuje v ňom intrapsychickú tenziu. V náročných situáciach má sklon k agresívnemu správaniu. Svoje agresívne impulzy skôr potláča, a o to horšie ich reguluje. Z psychologického hľadiska bola jeho motivácia ovplyvnená pravdepodobne tým, že družka mu zrejme povedala, že z ich vzťahu nič nebude, v dôsledku čoho sa jeho emočná tenzia výrazne zvýšila. Partnerský vzťah s poškodenou mal pre neho veľký význam a subjektívne nevedel uniesť rozpad ich vzťahu. Prežívaná frustrácia spolu s pretrvávajúcou intrapsychickou tenziou, ktorú nevedel riešiť v ňom veľmi pravdepodobne aktivovala masívny hnev, ktorý sa rozhodol ventilovať formou extrémnej agresivity. Prognóza opakovania jeho násilného správania vzhľadom na štrukturálne posúdenie rizikových aj ochranných faktorov v súčasnosti predstavuje stredne veľké riziko. Má však istý potenciál rozvinúť zrelšie a adaptívnejšie spôsoby ako zvládať emočnú tenziu, frustráciu a tým aj predpoklad, že za týchto okolností riziko spáchania násilného skutku po určitom resocializačnom procese mohlo klesnúť na nízke.
Ďalej znalec uviedol, že rizikové faktory hodnotil na základe správania sa obžalovaného v minulosti, napr. bitky v stave opitosti, potom problémy so vzťahmi, rozvod, rozchod s družkou a problematické vzťahy s bratmi. Nešpecifický rizikový faktor sú čiastočné problémy so zamestnaním, užívanie alkoholu, ktoré však podľa dostupných informácií zanechal a taktiež aj osobnostné problémy, ktoré súvisia s nestabilitou obžalovaného a neschopnosťou v dostatočnej miere svoje vnútorné napätie a frustráciu riešiť. Obžalovaný nedostatočne odhadol závažnosť svojich psychických ťažkosti, čo sa prejavilo pomerne neskoro vyhľadaním psychiatrickej pomoci. Pri následnom hromadení svojho až extrémneho vnútorného napätia, ktoré je zachytené aj v správe psychiatričky, nevyhľadal odbornú pomoc. Zároveň však sú u neho prítomné aj ochranné faktory, ktoré mu budú v budúcnosti pomáhať nespáchať násilný

skutok, a to jeho inteligencia a čiastočná schopnosť sebakontroly. Obžalovaný nemá jednoznačnú snahu prezentovať sa sociálne žiaduco , lži skóre v dotazníku zvýšené nemal, avšak niektoré jeho vyjadrenia sa k skutku sa javia ako sociálne žiaduce. Je schopný čiastočne prežívať ľútosť nad svojím zlyhaním, ale táto je viac zameraná na osobné dôsledky svojich zlyhaní ako aj samotného vyšetrovania a súvisí s akýmsi morálnym uvažovaním a prežívaním. V tejto veci nebol ľahostajný, a to mohlo byť dôvodom , že pred súdom vyhlásil svoju vinu. Ani pri znaleckom skúmaní jeho osobnosti jeho postoj k vine nebol nejako jednoznačne odmietavý, skôr naopak.

Ako listinné dôkazy predseda senátu na hlavnom pojednávaní podľa § 269 Tr. por. prečítal :
- doklad o nákladoch pohrebného .
- charakteristiky obžalovaného
- register priestupkov obžalovaného
- odpis z registra trestov

Po takto vykonanom dokazovaní a prijatí vyhlásenia obžalovaného , že je vinný súd právne kvalifikoval konanie obžalovaného E. D. popísané vo výrokovej časti rozsudku ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona spáchaný vo viacčinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa §245 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c/ Trestného zákona , ktorých zákonné znaky obžalovaný svojím konaním naplnil ako po stránke objektívnej tak po stránke subjektívnej , ktorú súd vyhodnotil ako priamy úmysel podľa § 15 písm.a/ Trestného zákona pri obzvlášť závažnom zločine vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona a vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm.b/ Trestného zákona pri prečine poškodzovania cudzej veci podľa §245 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona.

Pri ukladaní druhu a výmery trestu obžalovanému súd zohľadnil všetky rozhodné skutočnosti v zmysle ustanovenia § 34, § 36, § 37 a § 38 Tr. zák., najmä spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, osobu páchateľa, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Obžalovanému poľahčovalo, že pred spáchaním skutku viedol riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zákona), k spáchaniu trestného činu sa priznal a tento úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zákona), a napomáhal súdu pri objasňovaní jeho trestnej činnosti tým, že vyhlásil, že je vinný zo skutku, ktorý mu obžaloba kládla za vinu (§ 36 písm. n/ Tr. zákona).
Ako priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm.h/ Tr. zákona súd vyhodnotil skutočnosť, že spáchal viac trestných činov.

Obec Ptrukša obžalovaného hodnotí ako utiahnutého a nekonfliktného človeka , o ktorom nemajú vedomosť, že by požíval alkoholické nápoje prípadne iné návykové látky. Na verejnosti sa veľmi neukazoval.
Z charakteristiky ÚVV a ÚVTOS Košice vyplýva, že obžalovaný sa počas výkonu väzby správa slušne a disciplinovane, úlohy a nariadenia plynúce z ústavného poriadku plní, režim dňa dodržiava. Nebola mu uložená žiadna disciplinárna odmena ani trest. Počas výkonu väzby nebol pracovne zaradený preto nie je možné hodnotiť jeho pracovnú morálku. Sociálne kontakty udržiava prostredníctvom korešpondencie, telefónnych hovorov a návštevami v ústave.
Podľa odpisu registra trestov obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný.

V rámci hodnotenia osoby obžalovaného súd bral do úvahy možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska určenia prognóz jeho budúceho vývoja správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom .

Pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. je trestná sadzba ustanovená zákonom v rozpätí 20 až 25 rokov, alebo trest odňatia slobody na doživotie. Obžalovaný zároveň spáchal aj prečin poškodzovania cudzej veci podľa §245 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona, a to vo viacčinnom súbehu .

Preto súd za použitia zásad uvedených v ust. § 41 ods.1 ods.2 Trestného zákona uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov , pre výkon ktorého ho zaradil podľa § 48 ods. 3

písm. b/ Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia , nakoľko obžalovaného uznal vinným z obzvlášť závažného zločinu.

Takto uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby zabezpečí ochranu spoločnosti a zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti obžalovanému a zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou.

V súvislosti so záverečnou rečou obhajcu obžalovaného, ktorý žiadal uloženie trestu zníženého pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby je potrebné zdôrazniť , že súd má možnosť , nie povinnosť po uznaní viny obžalovaným v zmysle § 257 ods.1 písm.b/ Tr. poriadku po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste (Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj55/2016).
Súd má za to, že trest uložený obžalovanému v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby je primeraný na dosiahnutie účelu trestu tak z hľadiska individuálnej ochrany ako aj generálnej prevencie, pričom poukazuje na závery znaleckého psychologického skúmania osobnosti obžalovaného , podľa ktorého prognóza opakovania jeho násilného správania vzhľadom na štrukturálne posúdenie rizikových aj ochranných faktorov v súčasnosti predstavuje stredne veľké riziko s tým , že obžalovaný má potenciál rozvinúť zrelšie

a adaptívnejšie spôsoby ako zvládať emočnú tenziu a frustráciu a možno predpokladať , že za týchto okolností by riziko recidívy trestnej činnosti po určitom resocializačnom procese mohlo klesnúť na nízke.
V súlade s ustanovením § 76 ods. 1 Tr. zákona a § 78 ods. 1 Tr. zákona súd obžalovanému obligatórne uložil ochranný dohľad a stanovil jeho dĺžku na 2 roky.
Súd taktiež podľa § 83 ods.1 písm. d/ Tr. zákona uložil ochranné opatrenie , a to zhabanie noža , ktorý nepatrí obžalovanému a bol použitý na spáchanie trestného činu. Jeho vlastníkom sa stáva štát .

V rámci adhézneho konania súd rozhodoval o uplatnených nárokoch na náhradu škody poškodenými spoločnosťami Alianz-Slovenská poisťovňa, Kooperatíva poisťovňa, a.s. ako aj nárokoch poškodených E. H. a I. H..
Obžalovaného zaviazal k zaplateniu škody poškodenej spoločnosti Alianz-Slovenská poisťovňa v sume 1.211,99 eur titulom plnenia z poistnej udalosti v prospech J. K..
Kooperatívu poisťovňu, a.s. súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces , nakoľko doposiaľ poisťovňa neuskutočnila plnenie poistnej udalosti a výšku škody tak preukázať nevedela.
Taktiež obžalovaného zaviazal k náhrade škody poškodenému E. H. titulom pohrebných nákladov v sume 1359 eur, ktoré mal za preukázané listinným dôkazmi.

Poškodení E. H. a I. H. syn a dcéra nebohej H. H. si v konaní uplatnili škodu titulom nemajetkovej ujmy , každý v sume 17 500 eur. Súd pri jej priznaní vychádzal z § 12 ods. 2 Zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov v platnom znení , z ktorého ustanovenia vyplýva, že ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 25 násobku minimálnej mzdy za obdobie kalendárneho roka , v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Minimálna mzda na rok 2023 vyplýva z Oznámenia Ministerstva práce , sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č.300/2022 Z.z. , a bula ustanovená vo výške 700 eur za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou.
Súd tak poškodeným E. H. a I. H. priznal každému z nich nemajetkovú ujmu v sume 17 500 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Mestský súd Košice. Oboznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oboznámením je až doručenie rozsudku.